

PARALELNÍ TRÍDĚNÍ

umožňuje rychlejší řešení

zpracování dat větší velikosti

Paralelní modely výpočtu :

Paralelní počítač - soubor procesorů téhož typu propojených tak, aby byla umožněna koordinace jejich činnosti a výměna dat

Distribučný systém - množina procesorů (počítačů) různých typů distribuovaných na velkém prostoru, spojených komunikační sítí
účelem je najít zdroj informací a informace přenést
nebudeme se jím zabývat

Modely paralelních počítačů

1) DAG - orientovaný acyklický graf

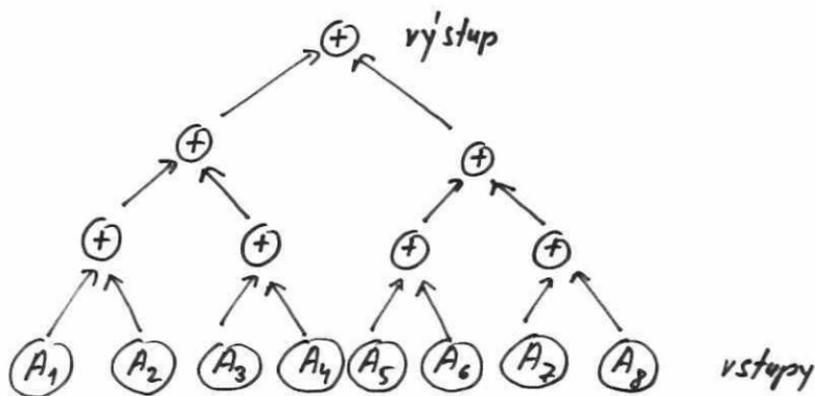
vstupy - uzly, do kterých nevede žádné hrany

vnitřní uzly - operace

výsledek - uzly, z něhož nevede žádné hrany

operace probíhají v jednotkovém čase

Příklad : sčítání 8 čísel

hodí se pro numerické výpočty

neumožňuje větvení a cykly

algoritmus každému uzlu přiřadí procesor -

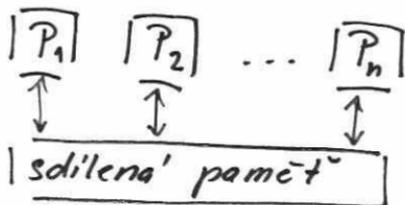
stačí $\frac{n}{2}$ procesorů a $\log n$ času

je nezávislý na použité architektuře

2) Paralelní RAM - PRAM

soubor procesorů typu RAM

komunikují přes sdílenou paměť

činnost je synchronní

každý procesor vykonává tentýž program,

tudíž instrukce v téže časové jednotce

je to model typu SIMD (single instruction
multiple data)

podle přístupu ke sdílené paměti:

EREW, CREW, ERCW

pravidla pro současný zápis: COMMON
priority

3) model se sdílenou pamětí MIMD
(multiple instruction multiple data)

každý procesor má svůj program
komunikace je asynchronní

4) sítě

graf, kde uzly jsou procesory

hrany jsou spojení mezi nimi

mohou být synchronní i asynchronní

SIMD i MIMD

mají různou topologii: lineární seznam

kruh

sítě (mříž)

krychle, hyperkrychle

strom

⋮

Další dělení:

speciální - pro řešení jednoho problému

(např. třídicí sítě)

víceúčelové

5

Míry složitosti paralelních algoritmů

n ... rozsah vstupních dat

$T(n)$ ... doba výpočtu (paralelního)

$P(n)$ ... počet použitých procesorů

efektivní algoritmy - $P(n) = O(n^k)$

$$T(n) = O(\log^k n)$$

cena paralelního algoritmu : $C(n) = T(n)P(n)$

(paralelní algoritmus se dá převést na sekvencní
s časem $O(C(n))$)

další míry :

zrychlení = nejhorší čas nejrychlejšího sekvencního
algoritmu : nejhorší čas paralelního algoritmu

(ideální je podíl N při použití N procesorů)

eficience = nejhorší čas nejrychlejšího sekvencního
algoritmu : cena paralelního algoritmu

(většinou je ≤ 1)

Dolní odhad složitosti paralelního třídění

dolní odhad pro seřazení algoritmy: $\Omega(n \log n)$

x toho plyne:

$\Omega\left(\frac{n \log n}{N}\right)$ pro paralelní při N procesorech

speciálně:

při n procesorech čas $\Omega(\log n)$

při $\log n$ procesorech čas $\Omega(n)$

čas se měří počtem porovnání

Při seřazením vstupu (výstupu) dat nemůže být čas lepší než lineární (při libovolném počtu procesorů).

TRÍDICÍ SÍŤ

Batcher 1968

Odd-even Mergesort

Bitonické mergesort

procesory = komparátory pro 2 prvky

složitost:

$O(\log^2 n)$ hladin

$O(n \log^2 n)$ komparátorů

nejdou optimální

Ajtai, Kolmo's, Szemerédi (1983)

optimální třídicí síť

$O(\log n)$ hladin

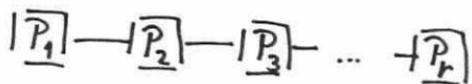
$O(n \log n)$ komparátorů

algoritmus je komplikovaný

nepraktický - multiplikatívni konstanta je
hodně vysoká

SITĚ SIMD

1) Lineárně propojené procesory

Odd-even transposition sort

Knuth (1973) s odkazem na Demuth (1956)

trídíme posloupnost $x_1, \dots, x_n$

počet procesorů $P(n) = n$

y_i ... prvek posloupnosti uchovaný v procesoru P_i .

na začátku $y_i = x_i$ pro všechna i

Algoritmus:

for $k := 1$ to $\lceil \frac{n}{2} \rceil$ do

for $i = 1, 3, \dots, 2 \lceil \frac{n}{2} \rceil - 1$ do in parallel

if $y_i > y_{i+1}$ then $y_i \leftrightarrow y_{i+1}$ endif

enddo

for $i = 2, 4, \dots, 2 \lfloor \frac{n-1}{2} \rfloor$ do in parallel

if $y_i > y_{i+1}$ then $y_i \leftrightarrow y_{i+1}$ endif

enddo

enddo

Příklad: 7 6 5 4 3 2 1

$k=1$: 6 7 4 5 2 3 1

6 4 7 2 5 1 3

$k=2$: 4 6 2 7 1 5 3

4 2 6 1 7 3 5

$k=3$: 2 4 1 6 3 7 5

2 1 4 3 6 5 7

$k=4$: 1 2 3 4 5 6 7

Důkaz korektnosti - indukcí

Složitost:

čas: $T(n) = \lceil \frac{n}{2} \rceil \cdot 2 \cdot (1 \text{ porovnání} + 1 \text{ výměna}) = O(n)$

počet procesorů: $P(n) = n$

cena: $C(n) = T(n)P(n) = O(n^2)$

není optimální

Merge-splitting sort

Baudet, Stevenson (1978)

$$P(n) = p < n$$

každý procesor obsahuje $\frac{n}{p}$ prvků posloupnosti S_i ... prvky uchované v procesoru P_i .Algoritmus:for $i := 1$ to p do in parallel sort S_i enddofor $k := 1$ to $\lceil \frac{p}{2} \rceil$ dofor $i = 1, 3, \dots, 2 \lceil \frac{p}{2} \rceil - 1$ do in parallelmerge S_i a S_{i+1} do uspořádané posloupnosti S_i' $S_i \leftarrow$ prvních $\frac{n}{p}$ prvků S_i' $S_{i+1} \leftarrow$ druhých $\frac{n}{p}$ prvků S_i' enddofor $i = 2, 4, \dots, 2 \lfloor \frac{p-1}{2} \rfloor$ do in parallel

totéž

enddoenddo

Příklad: pro 4 procesory

12, 9, 10   11, 7, 4   3, 6, 2   1, 8, 5

9, 10, 12   4, 7, 11   2, 3, 6   1, 5, 8

$k=1$: 4, 7, 9   10, 11, 12   1, 2, 3   5, 6, 8

4, 7, 9   1, 2, 3   10, 11, 12   5, 6, 8

$k=2$: 1, 2, 3   4, 7, 9   5, 6, 8   10, 11, 12

1, 2, 3   4, 5, 6   7, 8, 9   10, 11, 12

Složitost:

čas: seřazení trídění $O\left(\frac{n}{p} \log \frac{n}{p}\right)$

transfer S_{i+1} do P_i : $O\left(\frac{n}{p}\right)$

merge S_i a S_{i+1} : $O\left(2 \cdot \frac{n}{p}\right)$

transfer do P_{i+1} : $O\left(\frac{n}{p}\right)$

$O\left(\frac{n}{p}\right)$

$$T(n) = O\left(\frac{n}{p} \log \frac{n}{p}\right) + O\left(\frac{p}{2} \cdot \frac{n}{p} \cdot 2\right) = O\left(\frac{n}{p} \log \frac{n}{p}\right) + O(n)$$

$$P(n) = p$$

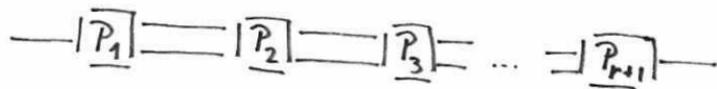
$$C(n) = pT(n) = O(n \log n) + O(np)$$

je optimální pro $p \leq \log n$.

Merge sort na rouře

Todd 1978

schéma pro posloupnost délky $n = 2^r$

data postupují zleva doprava

P_1 : čte data sekvencně ze vstupu a posílá je střídavě na horní a dolní výstup

P_i pro $i = 2, \dots, r$:

dostává 2 posloupnosti délky 2^{i-2}

(každou na jedné vstupní lince)

merguje je do posloupnosti délky 2^{i-1}

začíná mergovat, když má 1 vstup plný a na druhém 1 prvek

výsledky posílá střídavě na horní a dolní výstup

P_{r+1} : merguje 2 posloupnosti do jedné výsledné

Prilklad:

$$1, 5, 3, 2, 8, 7, 4, 6 \quad | \underline{P_1} | \underline{P_2} | \underline{P_3} | \underline{P_4} |$$

$$1, 5, 3, 2, 8, 7, 4 \quad | \underline{P_1} | \underline{P_2} | \underline{P_3} | \underline{P_4} |$$

$$1, 5, 3, 2, 8, 7 \quad | \underline{P_1} | \underline{P_2} | \underline{P_3} | \underline{P_4} |$$

$$1, 5, 3, 2, 8 \quad | \underline{P_1} | \underline{P_2} | \underline{P_3} | \underline{P_4} |$$

$$1, 5, 3, 2 \quad | \underline{P_1} | \underline{P_2} | \underline{P_3} | \underline{P_4} |$$

$$1, 5, 3 \quad | \underline{P_1} | \underline{P_2} | \underline{P_3} | \underline{P_4} |$$

$$1, 5 \quad | \underline{P_1} | \underline{P_2} | \underline{P_3} | \underline{P_4} |$$

$$1 \quad | \underline{P_1} | \underline{P_2} | \underline{P_3} | \underline{P_4} |$$

$$| \underline{P_1} | \underline{P_2} | \underline{P_3} | \underline{P_4} |$$

$$| \underline{P_1} | \underline{P_2} | \underline{P_3} | \underline{P_4} |$$

$$| \underline{P_1} | \underline{P_2} | \underline{P_3} | \underline{P_4} |$$

$$- \boxed{P_1} = \boxed{P_2} \begin{matrix} 2 \\ 1 \end{matrix} \boxed{P_3} \begin{matrix} 4, 6, 7 \\ 3, 5 \end{matrix} \boxed{P_4} \ 8$$

$$- \boxed{P_1} = \boxed{P_2} \text{---} 1 \boxed{P_3} \begin{matrix} 4, 6 \\ 2, 3, 5 \end{matrix} \boxed{P_4} \ 7, 8$$

$$- \boxed{P_1} = \boxed{P_2} = \boxed{P_3} \begin{matrix} 4 \\ 1, 2, 3, 5 \end{matrix} \boxed{P_4} \ 6, 7, 8$$

$$- \boxed{P_1} = \boxed{P_2} = \boxed{P_3} \begin{matrix} 4 \\ 1, 2, 3 \end{matrix} \boxed{P_4} \ 5, 6, 7, 8$$

$$- \boxed{P_1} = \boxed{P_2} = \boxed{P_3} \text{---} 1, 2, 3 \boxed{P_4} \ 4, 5, 6, 7, 8$$

atd.

$$- \boxed{P_1} = \boxed{P_2} = \boxed{P_3} = \boxed{P_4} \ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8$$

Složitost :

$$P(n) = n+1 = O(n) = O(\log n)$$

čas: začína' činnosť P_1 (cyklus 1)

končí, keď ukončí činnosť P_{t+1}

P_i začína' činnosť, keď jeden jeho vstup má 2^{i-2} prvku
a druhý 1 prvek

tj. o $2^{i-2} + 1$ cyklov poradiji než P_{i-1}

celkem o $\sum_{j=0}^{i-2} (2^j + 1) = 2^{i-1} - 1 + i - 1 = 2^{i-1} + i - 2$

cyklů později než P_1

tj. v cyklu $2^{i-1} + i - 1$

P_{n+1} začne v cyklu $2^n + r$

skončí o $n-1$ cyklů později, tj. v čase $n + 2^n + r - 1 =$
 $= 2n + \log n - 1 = O(n)$

$$T(n) = O(n)$$

$$c(n) = O(n \log n)$$

je optimální

2) Stromová struktura

strom s d hladinami (binární)

2^{d-1} vrcholy

každý vrchol je procesor

kořen a listy obstarávají vstup a výstup

Selection sort

procesor obsahuje 1 prvek

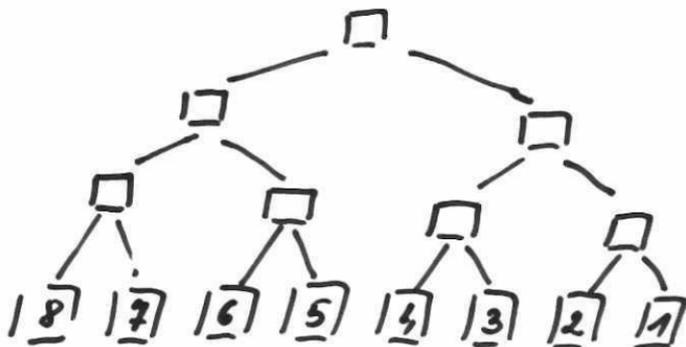
vstupy jsou v listech

vnitřní procesor, který je prázdný, si vezme
menší z čísel, která jsou v jeho synech

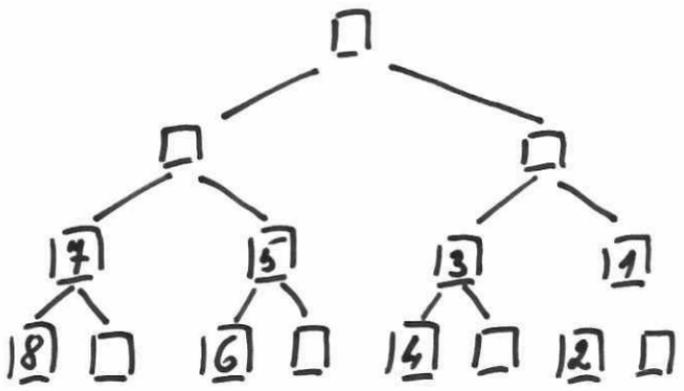
kořen posílá svůj obsah na výstup

Příklad: třídím 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1

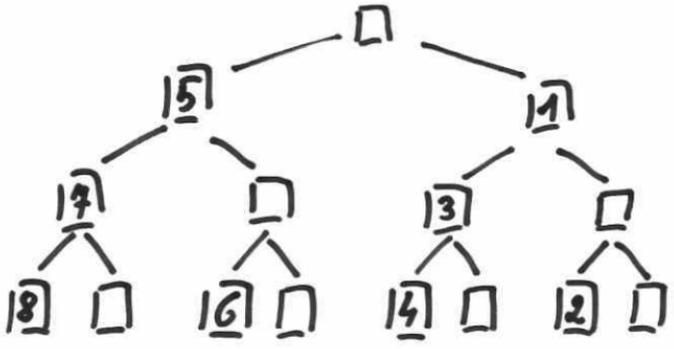
o)

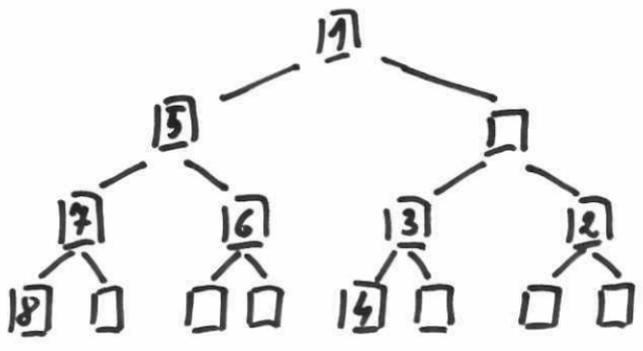
1)

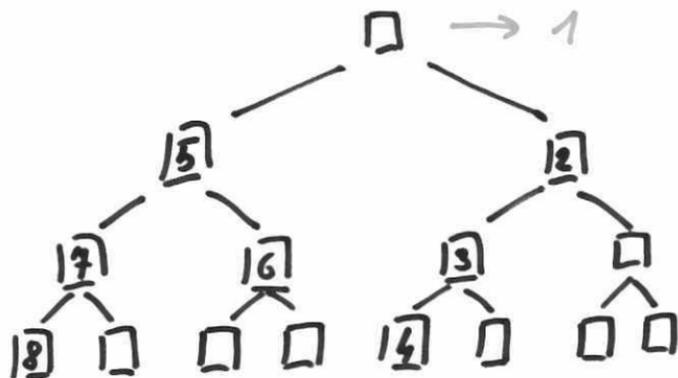
2)

3)

4)

atd.

Složitost:

$$P(n) = 2n - 1 = O(n)$$

čas: 1. minimum se dostane do korene
v $\log n$ krokoch

v 1 kroku se odebere

2. a ďalší minimum se najde v 1 kroku
v 1 kroku se odebere

$$T(n) = \log n + 1 + 2(n-1) = 2n + \log n - 1 = O(n)$$

cena: $C(n) = O(n^2)$

nem' optimálni'

Bucket sorting and merging

předpoklady: $n = 2^m$

m je mocnina 2

strom má m listů

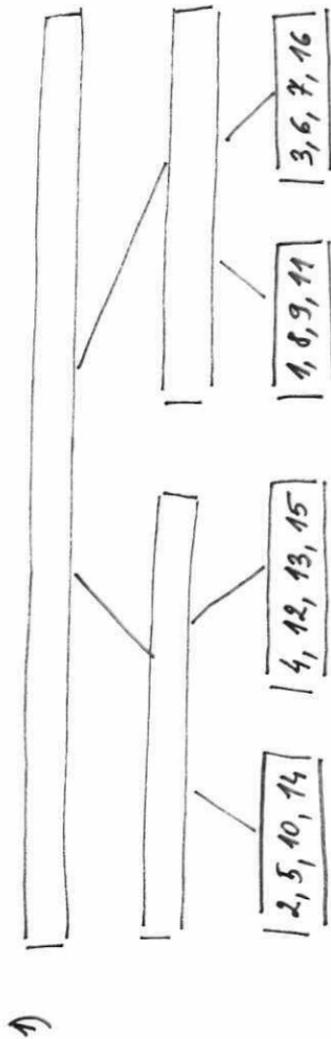
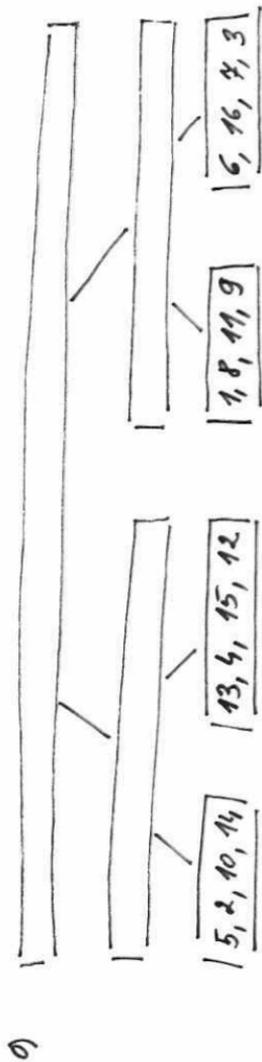
$\log m + 1$ hladin

2^{m-1} procesorů

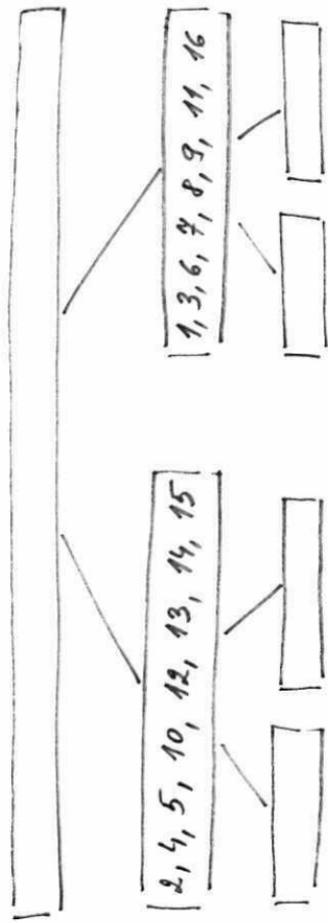
- 1) každý list obsahuje $\frac{n}{m}$ prvků
obsah se setřídí (Heapsortem)
- 2) každý nelistový procesor zmerguje
obsah svých synů
- 3) výsledek je v kořeni

Príklad: tridim 5, 2, 10, 14, 13, 4, 15, 12, 1, 8, 11, 9, 6, 16, 7, 3

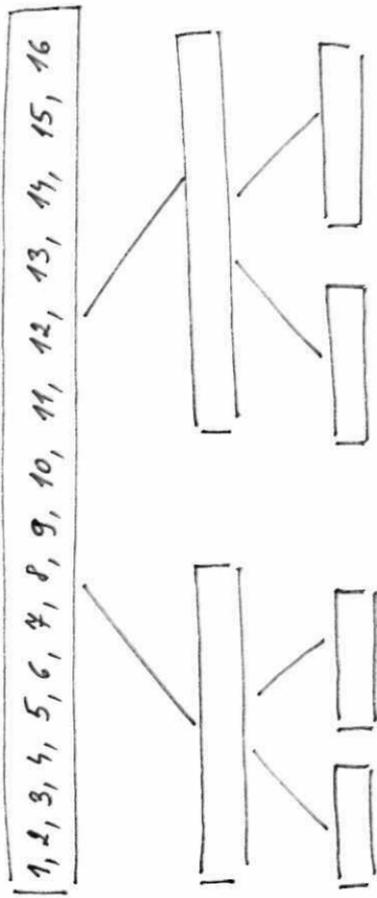
$m = 4$

2)

3)

Složitost:

$$P(n) = 2m-1 = 2\log n - 1 = O(\log n)$$

čas: čtení vstupních hodnot $O\left(\frac{n}{\log n}\right)$

$$\text{Heapsort } O\left(\frac{n}{\log n} \log \frac{n}{\log n}\right) = O(n)$$

mergování: procesor na hladině i merges

2 posloupnosti délky $\frac{n}{2^{i+1}}$ do jedné

posloupnosti délky $\frac{n}{2^i}$

$$\text{čas: } \frac{n}{2^i}$$

$$\text{celkem: } \sum_{i=0}^{\log m - 1} \frac{n}{2^i} = n \sum_{i=0}^{\log m - 1} \left(\frac{1}{2}\right)^i \leq 2n = O(n)$$

$$\text{cena: } C(n) = O(n \log n)$$

je optimální

Poznámky:

- 1) Do' se třídit více posloupnosti' najednou -
další třídění může začít, jakmile se uvolní
listové procesory.
- 2) Vnitřní procesory nemusí mít tak velkou kapacitu-
stačí 2 prvky.
(mergování může začít, jakmile jsou dostupné
první prvky z každé podposloupnosti)

Median-splitting sort

stejný strom jako v předchozím případě
postup opoční:

vstupní data jsou v kořeni

najde se median m

prvky $< m$ se pošlou do levého syna

prvky $> m$ -n- pravého -n-

atd.

v listech se použije Heapsort

Složitost:

stejná

3) Mnoho dalších architektur

SIMD SE SDÍLENOU PAMĚTÍ

paralelní RAM EREW

Algoritmus se má přizpůsobit počtu procesorů,
které jsou k dispozici

n ... délka tříděné posloupnosti

N ... počet procesorů, $N \leq n$

vyjádříme $N = n^{1-c}$, c je konstanta mezi 0 a 1

Algoritmus má být cenově optimální, tj. $C(n) = O(n \log n)$
musíme dosáhnout času $O(n^c \log n)$

Pomočné procedury:

Broadcast - šíření téže hodnoty více procesory

Parallel select - paralelní výpočet mediánu
(k -tého nejmenšího prvku)

Výsledný algoritmus:

Sharesort - paralelní verze Quicksortu

AGL 1984

Broadcast

používá pomocné pole $B(1), \dots, B(N)$ ve sdílené paměti

procesor P_1 přečte hodnotu m a zapiše ji do $B(1)$

P_2 — $B(1)$ — P_4 $B(2)$

P_3, P_4 současně čtou $B(1), B(2)$ a zapisují do $B(3), B(4)$

$P_5, \dots, P_8$ — $B(1), \dots, B(4)$ — $B(5), \dots, B(8)$

atd.

procedure BROADCAST (m, N, B)

P_1 přečte m a zapiše m do $B(1)$

for $i := 0$ to $\log N - 1$ do

for $j := 2^i + 1$ to 2^{i+1} do in parallel

P_j přečte $B(j - 2^i)$ a zapiše tuto hodnotu
do $B(j)$

enddo

enddo

čas: $O(\log N)$

Paralelní výpočet k-těho nejmenšího prvku

máme procesory $P_1, \dots, P_{n^c}$

hodnoty n, k a pole S jsou ve sdílené paměti

hodnota c je procesorům známa

procedure PARALLEL SELECT (S, k)

if $|S| < 3$ then provedeme 1 porovnání na 1 procesoru
konec

else rozdělíme S na $|S|^{1-c}$ částí po
 $|S|^c$ prvech

každá část se přiřadí jednomu
procesoru

endif

for $i := 1$ to $|S|^{1-c}$ do in parallel

P_i najde medián svého úseku (rekursivním
SELECTem)

zapiše jeho hodnotu m_i do $M(i)$ ve sdílené
paměti

enddo

PARALLEL SELECT ($M, \lceil \frac{|M|}{2} \rceil$) - vráti hodnotu m ,
 ktorá je mediánom M

vytvorí sa množiny S_1, S_2, S_3 prvka s menších,
 rovných a väčších než m

if $|S_1| \geq k$ then PARALLEL SELECT (S_1, k)

else if $|S_1| + |S_2| \geq k$ then vráti sa hodnota m

else PARALLEL SELECT ($S_3, k - |S_1| - |S_2|$)

endif

endif

Implementace a analýza

1) čtení vstupních dat:

počáteční adresa A pole S , hodnoty n, k se
 dostanou k procesorům Broadcastem

čas: $O(\log n^{4-c})$

2) rozdělení pole S procesorům:

každý P_i spočítá adresu prvního a posledního prvku svého úseku: $A + (i-1)n^c$

$$A + in^c - 1$$

čas: $O(1)$

3) výpočet mediánu každého úseku:

čas: $O(n^c)$

4) výpočet mediánu M :

čas: $\frac{1}{2}(n^{4-c})$

5) rozdělení S na S_1, S_2, S_3 :

a) hodnota m se Broadcastem pošle všem procesorům

čas: $O(\log n^{4-c})$

b) každý P_i rozdělí svůj úsek podle m

$$S_1^i, S_2^i, S_3^i$$

čas: $O(n^c)$

c) vytvoří se S , spojením všech S_i^i takto:

$$\text{necht } s_i = |S_i^i|$$

$$\text{pro každé } i \text{ se vypočte } z_i = \sum_{j=1}^i s_j$$

procesory současně zapíší své S_i^i do S , tak, že

P_i začína zapisovat od pozice $z_{i-1} + 1$

$$(\text{platí } z_0 = 0, z_{n+1} = |S|)$$

čas zápisu: $O(n^2)$

paralelní výpočet x_i :

procedure ALLSUMS

for $j := 0$ to $\log N - 1$ do

for $i := 2^j + 1$ to N do in parallel

P_i přečte s_{i-2^j}

vypočte a zapíše $s_i := s_i + s_{i-2^j}$

enddo

enddo

čas: $O(\log N)$

Příklad:

	P_1	P_2	P_3	P_4	P_5	P_6	P_7	P_8
	S_1	S_2	S_3	S_4	S_5	S_6	S_7	S_8
$j=0$		+	+	+	+	+	+	+
		S_1	S_2	S_3	S_4	S_5	S_6	S_7
$j=1$			+	+	+	+	+	+
			S_1	S_2	S_3	S_4	S_5	S_6
				+	+	+	+	+
				S_1	S_2	S_3	S_4	S_5
$j=2$					+	+	+	+
					S_1	S_2	S_3	S_4
						+	+	+
						S_1	S_2	S_3
							+	+
							S_1	S_2
								+
								S_1

d) vytvoří se S_2, S_3 - analogicky

g) PARALLEL SELECT (S_i, k)

-"- ($S_2, k - |S_1| - |S_0|$)

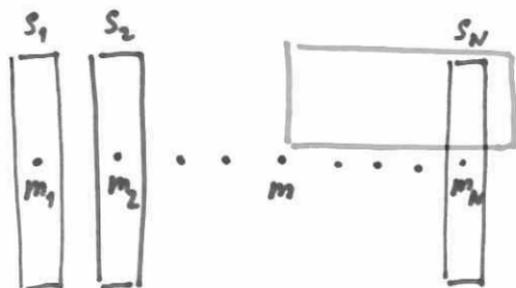
čas: nejvýše $t \left(\frac{3n}{4} \right)$

Důkaz:

m je medián M , $|M| = n^{1-c} \Rightarrow$

$\frac{n^{1+c}}{2}$ prvků S je větších než m

každý prvek M je menší než alespoň $\frac{n^c}{2}$ prvků S

prvky větší než m

je jich:

$$\frac{n^{1+c}}{2} \cdot \frac{n^c}{2} = \frac{n}{4}$$

nebo více

zbytek prvků jsou menší než m

je jich $\frac{3n}{4}$ nebo méně

$$\text{z toho: } |S_1| \leq \frac{3n}{4}$$

$$\text{analogicky také } |S_2| \leq \frac{3n}{4}$$

čas algoritmu celkem:

$$t(n) = O(\log n^{1-c}) + O(n^c) + t(n^{1-c}) + t\left(\frac{3n}{4}\right)$$

řešení: $t(n) = O(n^c)$

důkaz dosažení:

$$\underbrace{\log n^{1-c}}_{< \log n} + n^c + \underbrace{(n^{1-c})^c}_{< n^c} + \left(\frac{3n}{4}\right)^c = O(n^c)$$

cena: $O(n^{1-c} n^c) = O(n)$

je to optimální algoritmus

Sharesort

vychází ze sekvenčního Quicksortu:

procedure Quicksort

if $|S| < 3$ then provedeme 1 porovnání a konec
else vypočítáme $m = \text{median } S$

endif

$S_1 :=$ prvky S menší než m

$S_2 :=$ — n — větší — n —

umístíme m na pozici $\lceil \frac{|S|}{2} \rceil$

Quicksort(S_1)

Quicksort(S_2)

složitost: $O(n \log n)$

1. idea paralelizace (špatná):

provést Quicksort(S_1) a Quicksort(S_2) současně

k tomu nemáme dost procesorů

problém velikosti n :

k dosažení času $t(n)$ potřebuji n^{1-c} procesorů

problém velikosti $\frac{n}{2}$:

k dosažení času $t(\frac{n}{2})$ potřebuji $(\frac{n}{2})^{1-c}$ procesorů

ale na každou polovinu jich můžu dát jen $\frac{n^{1-c}}{2}$

2. idea (dobrá):

rozdělit S na víc částí podle více pivotů

pro $i = 1, 2, \dots, 2^{1/c} - 1$ najdu pivoty m_i tak, že

$$m_i = \lceil \frac{in}{2^{1/c}} \rceil - \text{tý nejmenší prvek } S$$

Příklad: pro $c = 0,5$ je $2^{1/c} - 1 = 3$

hledám m_1, m_2, m_3

$$m_1 = \frac{n}{4} - \text{tý nejmenší}$$

$$m_2 = \frac{n}{2} - \text{tý nejmenší (medián)}$$

$$m_3 = \frac{3n}{4} - \text{tý nejmenší}$$

podle m_i se S rozděli' na 2^{1k} podpostoupností'
každá' má' délku $\frac{n}{2^{1k}}$

označení:

$$\underbrace{S_1^1, S_1^2, \dots, S_1^{2^{1k}-1}}_{S_1}, \quad \underbrace{S_2^1, S_2^2, \dots, S_2^{2^{1k}-1}}_{S_2}$$

algoritmus se aplikuje paralelně v každé polovině
nejříd v S_1 , potom v S_2

použije se $\frac{n^{1-c}}{2^{1k-1}}$ procesorů na podpostoupnost

$$\frac{n^{1-c}}{2^{1k-1}} = \left(\frac{n}{2^{1k}}\right)^{1-c} \quad \text{dostatečný počet pro rekurzi}$$

Algoritmus pro $c = 0,5$

procedure Sharesort (S)

if $|S| < 3$ then 1 porovnání a konec

else najdeme m_1, m_2, m_3

endif

rozdělíme S : $S_1^1 = \{x_i \in S : x_i < m_1\}$

$S_1^2 = \{x_i \in S : m_1 < x_i < m_2\}$

$S_2^1 = \{x_i \in S : m_2 < x_i < m_3\}$

$S_2^2 = \{x_i \in S : m_3 < x_i\}$

m_1, m_2, m_3 dáme na pozice $\lceil \frac{|S|}{4} \rceil, \lceil \frac{|S|}{2} \rceil, \lceil \frac{3|S|}{4} \rceil$

do in parallel

Sharesort (S_1^1)

Sharesort (S_1^2)

enddo

do in parallel

Sharesort (S_2^1)

Sharesort (S_2^2)

enddo

Složitost

nalezení m_i a rozdělení do podposl. S_1^i, S_2^i

použijeme Parallel select

čas: $O(n^c)$

rekurze pro Shoresort:

$$t(n) = \text{konst.} \cdot n^c + 2t\left(\frac{n}{2^{1/c}}\right)$$

řešení: $t(n) = O(n^c \log n)$

počet procesorů: n^{1-c}

čas: $O(n \log n)$

je to optimální algoritmus

Poznámka:

Existují i jiné verze paralelního Quicksortu s cenou $O(n \log n)$ v průměrném případě, $O(n^2)$ v nejhorším případě

MIMD - ASYNCHRONNÍ TRÍDĚNÍ

algoritmus = soubor procesů

některé se provádějí současně na procesorech,
které jsou momentálně k dispozici

není-li žádný volný procesor, proces čeká ve frontě

-"- čekající proces, procesor -"-

přiřazování procesů procesorům - existují
různé způsoby

režim fronty - různé způsoby

Enumeration sort

pro každý prvek se spočítá, kolik je v posloup-
nosti prvků menších než on

to určí jeho výslednou pozici

sekvenční algoritmus - má složitost $O(n^2)$

75
paralelní asynchronní algoritmus:

pro každý prvek x_i se vytvoří proces,
který ho porovná se všemi ostatními
a zařadí na správnou pozici

každý proces pracuje nezávisle na ostatních
(nemusí s nimi komunikovat)

Algoritmus (X je původní pole, T je výsledné pole):

for $i := 1$ to n do vytvoř proces i enddo
proces i :

$k := 0$

for $j := 1$ to n do

if $X(i) > X(j)$ then $k := k + 1$

else if $X(i) = X(j)$ and $i > j$ then $k := k + 1$

endif

endif

enddo

$T(k+1) := X(i)$

předpokládaný přístup ke sdílené paměti:
CREW

Složitost

n procesů

každý vykoná $O(n)$ operací

máme-li p procesorů, pak:

paralelní čas $T(n) = \frac{n}{p} O(n) = O(\frac{n^2}{p})$

cesta $C(n) = p O(\frac{n^2}{p}) = O(n^2)$

Příklad: třídím 8, 6, 6, 9, 7

mám procesory P_1, P_2

P_1 vytvoří 5 procesů

procesy 1 a 2 (tj. pro 8 a 6) běží paralelně
na P_1 a P_2

proces 1 skončí dřív (tam je skoro vždy
 $X(i) > X(j)$ a rovnost se netestuje)

P_1 se uvolní dřív a začne zpracovávat proces 3

proces 4 poběží na P_2

se zpožděním oproti procesu 3

je ale kratší, může doběhnout dřív
proces 5 pak poběží na P_2

Kvůli asynchronnímu zpracování je problém
předem odhadnout chování programu.

LITERATURA

např. S.G. Akl: Parallel sorting algorithms
(Academic Press, 1985)

existuje i novější monografie téhož autora